

2020-06-18

Miljödepartementet

Naturvårdsverkets förslag till allmänna regler för vissa verksamheter som hanterar avfall

Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) vill svara på ovan rubricerad remiss och därmed anföra följande.

Naturvårdsverket föreslår inte att allmänna regler bör gälla för rötning vid gårdsbaserade röttningsanläggningar, eftersom verksamhetens karaktär ställer höga krav på reglernas utformning för att hantera alla relevanta miljö- och hälsorisker samt att antalet nytillkommande gårdsbaserade röttningsanläggningar för närvarande är få.

Mellan 2010 och 2014 genomförde Hushållningssällskapet ett projekt som utvärderade biogasanläggningar på gårdsnivå. Undersökningen har bland annat sammanställt företagens sammantagna kostnader för anmälan/tillstånd enligt miljöbalken, animaliska biproduktsförordningen, bygglov samt tillstånd för hantering av brandfarliga gaser. Företagen hade en kostnad för anmälan och ansökan för olika tillstånd som varierade från 0 till 220 000 kronor per anläggning. Projektet visar att det är mycket stora skillnad mellan avgifter för tillsyn och att den skillnaden är geografiskt betingad det vill säga den varierar med olika län och/eller kommuner. Flertalet villkor som ålagts verksamhetsutövarna upplevs rimliga, men det finns även utredningsvillkor av forskningskaraktärsom ålagts enskilda företagare¹

Resultaten från projektets utvärdering avseende ekonomi, teknik och lagstiftning förklarar varför antalet nytillkommande gårdsbaserade röttningsanläggningar är så få. Det har de senaste åren varit alltför kostsamt att driva en biogasanläggning. Därtill kommer den stora administrativa arbetsbörda som flera av anläggningsägarna/driftspersonal har upplevt som en följd av alla myndighetskrav och lagstiftningskrav som finns.

---

¹ Slutrapport - Utvärdering av biogasanläggningar på gårdsnivå 2015, s 26 ff

2020-06-18

Lantbruk som också har biogasanläggningar minskar sina växthusgasutsläpp eftersom metanutsläppen från rötresten beräknas vara mycket lägre än från traditionell lagring av stallgödsel, och att biogasproduktionen tillgodoräknas denna klimatvinst. Det innebär att klimatavtrycket (kg koldioxidekvivalenter per kWh producerad biogas) för biogasen blir negativt, d v s biogasproduktionen beräknas totalt sett ge en minskning av växthusgasutsläppen.

Hantering av avfall ställer generellt höga krav på reglernas utformning för att alla relevanta miljö- och hälsorisker med detta ska kunna hanteras. När det gäller rötning vid gårdsbaserade anläggningar sker sällan långa transporter och förhållandevis få personer är inblandade i verksamheten. LRF anser inte att Naturvårdsverket har motiverat varför de mindre anläggningarna inte helt skulle kunna undantas från anmälningsplikten och omfattas av allmänna regler. Den enda konkreta motiveringen är att det är så få gårdsbaserade biogasanläggningar så det inte spelar någon roll att det är ett svårare regelverk. LRF vill påminna Naturvårdsverket om proportionalitetsprincipen och återigen påtala att anledningen till att så få gårdsbaserade biogasanläggningar startas till stor del beror på komplexiteten i regelverken. Att jämföra är att det redan för 10 år sedan fanns cirka 4 000 gårdsbioogasanläggningar i Tyskland, med en installerad effekt motsvarande en svensk kärnreaktor. I Sverige finns några tiotal anläggningar. Den stora skillnaden beror inte enbart på regelverket men det finns en stark koppling.

Sammanfattningsvis vill LRF understryka att de lantbrukare som investerat i en biogasanläggning har gjort en otrolig insats för att minska klimatpåverkan, förbättra växtnäringshushållningen och säkra energiförsörjningen. Det är Naturvårdsverkets roll, även mot bakgrund av Livsmedelsstrategin, att underlätta och möjliggöra ett hållbart lantbruk. Att möjliggöra för lantbrukare att starta gårdsbaserade biogasanläggningar under allmänna regler är en del i detta.

Stockholm 2020-06-18

Hilda Runsten
Enhetschef
Energiföretagande & Miljö

Helena Andreason
Jurist
Energiföretagande & Miljö